

ePOOKI

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 13/2021

Terveydenhuollon ammattilaiset sähköisten palveluiden käyttäjinä ja kehittäjinä

Herukka Anna, Tuohimaa Tanja, Kiviniemi Liisa, Koivunen Kirsi

26.2.2021 ::

Terveydenhuolto vaatii nyt ja tulevaisuudessa uusia toimintatapoja perinteisten toimintatapojen lisäksi. Digitalisaatio tarjoaa mahdollisuuksia palveluiden kehittämiseksi ja kustannustehokkuuden lisäämiseksi. Terveydenhuollon ammattilaisten osallisuus palveluiden kehittämisessä edistää toimintatapojen muutosta ja palveluiden käyttöönottoa. Tässä artikkelissa esitetään tutkimustuloksia terveydenhuollon ammattilaisten sähköisten palvelujen käytön osaamisesta sekä heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan palvelujen kehittämisestä.

Terveydenhuollon ammattilaisten osallisuus ja muutosjoustavuus digitalisaation edistämässä

Digitalisaation avulla on mahdollista saada uusia, toimivia työmenetelmiä osaksi tehokasta terveydenhuollon toimintaa. Digitalisaatiota hyödyntämällä voidaan yksinkertaistaa, osittaa tai jossain määrin jopa korvata kokonaan ammattilaisen rutiininomaista työskentelyä. ^[1] Niin maailmanlaajuiset kuin valtakunnallisetkin strategiset linjaukset ovat yksimielisiä siitä, että asiakkaita tulee tukea ja ohjata käyttämään sähköisiä asiointikanavia sekä opastaa asiakkaita tuottamaan tietoa niin itsensä kuin terveydenhuollon ammattilaisenkin käyttöön. Lisäksi linjauksilla tavoitellaan tasapuolista sähköisten terveydenhuoltopalvelujen saatavuutta tasavertaisesti asuinpaikasta riippumatta. Sähköiset terveydenhuoltopalvelut ovat jo juurtuneet osaksi terveydenhuoltoamme ja niiden avulla pyritään tuottamaan yhä enemmän laadukkaita ja turvallisia terveystalvueluita. ^[2] ^[3] ^[4]

Digitalisaation lisääntymisen edellytyksenä on ammattilaisten toiminnan muutos. Toiminnan muutoksen myötä ammattilaisten olemassa olevat digitaaliset perustaidot tulevat hyödynnettäväksi sekä niiden laaja-alainen kehittäminen mahdollistuu. ^[5] Tietoteknisen osaamisen lisäksi terveydenhuollon ammattilaisilta odotetaan tiedonhallinnan-, vuorovaikutuksen ja verkkoviestinnän sekä monipuolisten ohjaustaitojen osaamista. Myös myönteinen asenne oppimiseen ja toiminnan kehittämiseen nähdään osana ammattilaisen osaamisvaatimuksia ja ne vaikuttavat myös uusien palveluiden käyttöönottoon. ^[5] ^[6] Terveydenhuollon ammattilaisten osallisuus toiminnan muutoksen suunnitteluun ja kehittämiseen motivoi muutosmyönteisyyteen sekä lisää työtyytyväisyyttä ^[7]. Muutostyöskentely edellyttää esimieheltä ja työyhteisöltä avointa vuorovaikutusta sekä päämäärätietoista työskentelyä yhteisiä tavoitteita kohti ^[6] ^[7] ^[8] ^[9].

Muutoksen edellytyksenä on myös ammattilaisen muutosjoustavuus eli resilienssi. Resilientti ammattilainen pystyy sopeutumaan muuttuvaan tilanteeseen, vastustamaan muutoksen aiheuttamaa stressiä ja lisäämään tuottavuutta. ^[10] Artikkelissa tarkastellaan Herukan ja Tuohimaan Master-opinnäytetyön ^[11] tuloksia ja esitetään tuloksiin liittyviä johtopäätöksiä. Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvailla avoterveydenhuollossa työskentelevien ammattilaisten kokemuksia sähköisistä terveystalvueluista, niiden kehittämisestä sekä terveydenhuollon ammattilaisten sähköisten palvelujen käytön osaamisesta. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa sähköisten terveystalvuelujen käyttöönottoon ja kehittämiseen.

Tutkimuksessa vastattiin seuraaviin kysymyksiin:

- Millaista osaamista terveydenhuollon ammattilaisilla on sähköisistä terveydenhuollon palveluista?
- Millaisia kehittämistarpeita terveydenhuollon ammattilaisilla on sähköisistä terveydenhuollon palveluista?

Tutkimusaineisto ja menetelmät

Artikkelissa esitettävä tutkimus oli poikkileikkaustutkimus, joka toteutettiin sähköisellä kyselyllä (N=229) vuonna 2019 eräässä pohjoissuomalaisessa kunnassa. Tutkimuksen kohderyhmä muodostui avoterveydenhuollon vastaanottopalveluissa työskentelevistä terveydenhuollon ammattilaisista ja se sisälsi kuuden eri ammattiryhmän edustajia. Kyselylomake koostui 26 strukturoidusta ja kolmesta avoimesta kysymyksestä. Kyselyyn vastasi 74 terveydenhuollon ammattilaista, joten vastausprosentti oli 32. Kvantitatiivinen aineisto analysoitiin SPSS Statistics -ohjelmalla. Laadullinen aineisto analysoitiin sisällönanalyysia käyttäen.

Tutkimuksen eettisyydestä ja luotettavuudesta

Tässä artikkelissa esitetyssä tutkimuksessa noudatettiin tutkimuseettisen neuvottelukunnan [12] ohjeistusta hyvästä tieteellisestä käytännöstä. Tutkimukseen osallistuneet vastasivat kyselyyn vapaaehtoisesti ja he antoivat suostumuksensa tutkimukseen osallistumisesta. Tutkimukseen osallistuminen ei aiheuttanut tutkittaville haittaa, vahinkoa, eikä kustannuksia, eikä heitä pystytä raportista tunnistamaan. Tutkimuksen vastausprosentti oli 32 %, joten sitä voidaan pitää kohtalaisena. Kysely toteutettiin verkkokyselynä. On todettu, että sähköiseen kyselyyn vastaaminen jää usein alhaiseksi [13]. Voi kuitenkin olla, että vastaamatta jättäneiden kokemukset olisivat olleet erilaiset, joten saatuja tuloksia voidaan pitää ainoastaan suuntaa antavina. Kyselylomake laadittiin nimenomaan tätä tutkimuksellista kehittämistyötä vastaavaksi hyödyntäen tutkimuksen teoreettisia lähtökohkia. Lomake on laadittu helposti täytettäväksi yhteistyössä työelämän edustajien ja asiantuntijoiden kanssa. Kyselylomakkeen luotettavuutta on lisätty sen esitestauksella terveydenhuollon ammattilaisilla.

Tässä artikkelissa raportoidaan ainoastaan osatutkimuksen tuloksia. Koko tutkimukseen laaditun kyselylomakkeen Likert-asteikollisten summamuuttujien sisäistä johdonmukaisuutta arvioitiin Cronbachin alpha-kertoimella, jotka olivat yli 0,70. Yli 0,60 arvoa pidetään hyväksyttävänä [14]. Aineiston keruussa hyödynnettiin triangulaatiota, jolloin laadulliset tutkimustulokset syvensivät kyselystä saatuja tuloksia sekä vahvistavat tutkimuksen luotettavuutta. Tulosten syventämistä ja niiden hyödyntämistä varten järjestettiin yhteiskehittämisen työpaja. Työpajaan osallistuivat sähköisten palvelujen kehittämisen avainhenkilöitä ja avoterveydenhuollon lähiesimiehiä. Yhteiskehittämisen työpajan tulosten induktiivinen sisällönanalyysi vahvisti tutkimuksen empiiristä osaa, koska lähijohtajilla on suuri merkitys tulosten hyödyntämisessä.

Ammattilaisten kokemukset sähköisten palvelujen käytöstä ja kehittämisestä

Herukan & Tuohimaan [11] tutkimuksen tulosten mukaan kunnassa käytössä olevat sähköiset palvelut olivat vakiinnuttaneet asemansa päivittäiseen käyttöön. Terveydenhuollon ammattilaisilla oli riittävä digiosaaminen ja palveluita tuotettiin asiakkaille eettiset lähtökohdat huomioiden. Nuoremmat ammattilaiset kokivat sähköisten palvelujen olevan vaikuttavampia kuin vanhemmat kollegansa. Digiosaamisessa ei havaittu merkittäviä eroavaisuuksia ammattitaitin tai ikäluokittain tarkasteltuna. Tutkimuksen mukaan sähköiset palvelut tukivat parhaiten asiakkaan omahoidon tukemista (99 %) ja vähiten asiakkaan oman terveystiedon hyödyntämistä ammattilaisen työn tukena (39 %). Vastaaajista jopa 38 % vastasi, ettei sähköisten palveluiden avulla voida kohdentaa ja vapauttaa resursseja muuhun työhön.

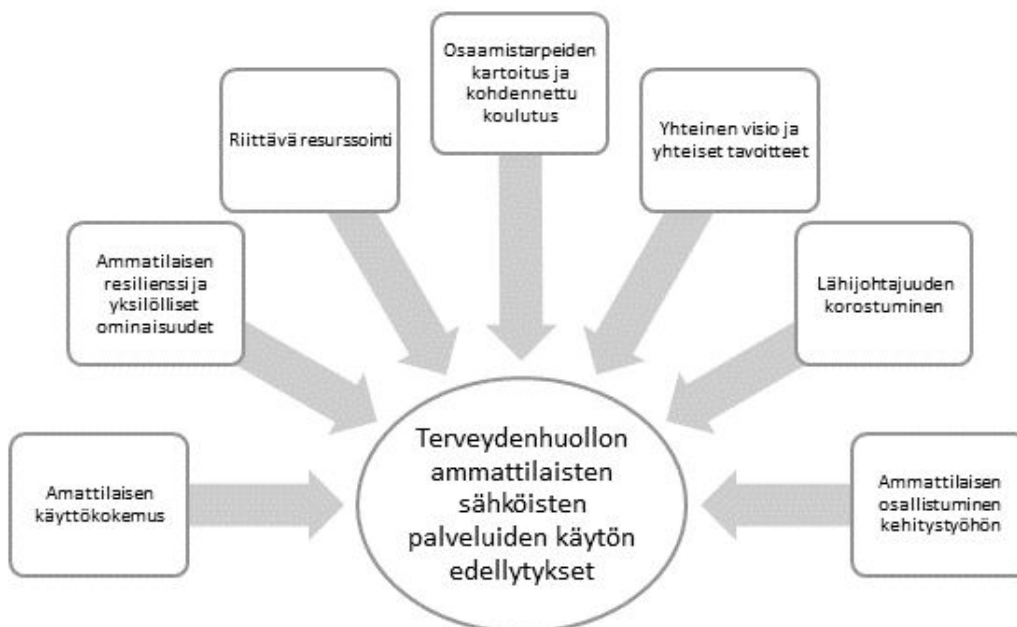
Sähköiset järjestelmät ovat merkittävä osa avoterveydenhuollon palveluita, joiden käytettävyys ja käyttövarmuus lisäävät myönteisiä kokemuksia sähköisten palveluiden käyttöön. Tutkimustuloksista havaittiinkin sähköisten palveluiden voivan lisätä työn hallinnan tunnetta oikein resursoituna sekä riittävän koulutuksen jälkeen. Erilaiset työohjelmiin liittyvät haasteet koettiin selkeästi työskentelyä heikentäviksi tekijöiksi ja monimutkaisuus vaikutti näkemyksiin sähköisten palveluiden työtä tukevista mahdollisuuksista. Tutkimustulosten mukaan toimintaa ohjaavan toimintamallin puuttuminen vaikuttaa ammattilaisen työn hallinnan tunteeseen heikentävästi. Yhteinen digiagenda mahdollistaisi yhdenmukaisten palveluiden tarjoamisen sekä tehokkaan työskentely-ympäristön terveydenhuollon ammattilaisille.

Riittämätön koulutus ja riittämätön resurssointi palveluiden käyttöön vaikuttivat negatiivisesti palveluiden käyttöön. Alle puolet (49 %) vastaaajista oli saanut koulutusta sähköisten palvelujen käyttöön ja enemmistö (64 %) toivoi lisäkoulutusta aiheeseen liittyen. Eryteisesti lääkärit ja lyhyen työuran omaavat terveydenhuollon ammattilaiset kokivat saadun tuen ja koulutuksen riittämättömänä. Vastaaajista yli kolmannes (35 %) ei tiennyt yksikkönsä nimettyä sähköisten palveluiden asiantuntijaa, mutta suurin osa (80 %) kuitenkin sai tarvittaessa tukea sähköisten palveluiden käytön osalta.

Tutkimustulosten mukaan henkilökunnalla ei ollut riittävästi keinoja muuttaa toimintojaan, sillä osallisuus käytössä olevien sähköisten palveluiden kehittämiseen ei ollut mahdollista. Sähköisiä palveluita käytetään tyypillisesti muun työn ohessa, minkä voidaan kokea vaikuttavan negatiivisesti työn hallintaan. Vastauksista havaittiin myös tärkeä potilasturvallisuuden näkökulma. Usean työtehtävän yhtäaikaista hoitamista eri kanavien kautta voi heikentää hetkellisesti potilasturvallisuutta. Uusien sähköisten palveluiden keskeneräisyys voi lisäksi aiheuttaa epätietoisuutta palveluiden toiminnallisuuksista sekä vaikuttaa sähköisten palveluiden käyttötietoisuuteen.

Tutkimustulosten mukaan terveydenhuollon ammattilaisten osallistamisella työn kehittämiseen voidaan lisätä työtyytyväisyyttä. Terveydenhuollon ammattilaisten osallistamista työn kehittämiseen ei ole edistetty riittävässä määrin eikä osallistumismahdollisuuksia kehittämistyöhön annettu. Vastaajista 53 % koki, että esimiehet ovat sitoutuneet kehittämistyöhön ja 8 % piti sitoutumista riittämättömänä. Vastaajista 38 % koki saavansa riittävästi tukea esimiestasolta. Tutkimustuloksissa tuli esiin ammattilaisten toive moniammatillisesti laaditusta yhteisestä visiosta sekä toimintamallista sähköisten palvelujen käyttöön liittyen. Sähköisten palvelujen käyttöönotossa organisaatiolta toivottiin riittävästi resurssointia niin ajankäytön kuin myös henkilöstömäärän osalta sekä oikein kohdennettua koulutusta sitä tarvitseville terveydenhuollon ammattilaisille.

Kuviossa 1 on kuvattu Herukan ja Tuohimaan [11] tutkimustulosten mukaiset sähköisten palvelujen lisäämisen edellytykset terveydenhuollon ammattilaisilla.

KUVIO 1. Terveydenhuollon ammattilaisten sähköisten palveluiden käytön edellytykset [11]

Onnistunut muutos edellyttää henkilöstön osallistamista

Sähköisten palvelujen käyttöönotto oli Herukan ja Tuohimaan [11] tutkimustulosten mukaan merkittävä muutos terveydenhuollon ammattilaisten työssä. Onnistuneen muutoksen edellytykset voidaan kiteyttää henkilöstön näkökulmasta riittävään tietoon ja taitoon, mahdollisuuteen osallistua kehittämistyöhön ja esimiehen tarjoamaan tukeen [15] [16] [17]. Tutkimukseen osallistuneet terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat sähköisten palvelujen käyttämisessä vaadittavat taitonsa hyväksi ja sähköiset palvelut hyödyllisiksi, mikä osaltaan tukee uusien sähköisten palveluiden käyttöönottoa [6].

Tuloksissa ilmeni toisaalta, että saatu koulutus sähköisten palvelujen käyttöön oli riittämätöntä. Lluch [8], Brewster ym. [15] sekä Jauhiainen ym. [5] ovat tutkimuksiinsa perustuen todenneet, että koulutuksen riittämättömyys on sähköisten palvelujen käyttöönottoa estävä tekijä. Tärkeää on huomioida osaamisen yksilölliset eroavuudet ja kartoittaa henkilöstön osaamisen kehittämistarpeet. Perehdytys ja koulutus tulisivat räättälöidä yksilöllisten osaamistarpeiden mukaan.

Tulosten mukaan terveydenhuollon ammattilaiset eivät osallistuneet sähköisten palvelujen suunnittelu- ja kehittämistyöhön, vaikka he kuvasivat ilmaisseensa halukkuutta osallistumiseen. Osallisuuden mahdollistava käyttäjälähtöinen kehittäminen on todettu motivaatiota ja sitoutumista vahvistavaksi uusien toimintojen käynnistämässä. ^[16] ^[18] ^[17] Henkilöstön asenteiden, motivaation ja sitoutumisen pohdinta on tärkeää myös asiakastyön näkökulmasta. Tuloksellinen ja asiakaslähtöinen toiminta edellyttää motivoitunutta ja osaavaa henkilöstöä. Oleellista on, että ammattilaisten toiminta lisää asiakkaiden ohjautumista sähköisten palvelukanavien käyttämiseen.

Työn sisällön ja toimintatapojen muutoksissa esimiehen merkitys on henkilöstön sitoutumisen ja tuensaannin näkökulmasta keskeinen ^[9]. Tämä tuli esiin myös Herukan ja Tuohimaan ^[11] tutkimuksen tuloksissa. Muutokseen tarvitaan jäsenystä, jonka perusta on yhteinen visio ja yhteiset tavoitteet. Johdon ja esimiesten vastuulla on huolehtia, että henkilöstö on tietoinen tehtävistään ja heillä on tarvittava osaaminen tehtävien toteuttamiseksi. Yhteisellä toimintamallilla voidaan tuottaa asuinpaikasta riippumatta yhdenvertaiset sähköiset palvelut sitä käyttävälle asiakkaalle.

Päätelmät

Tulosten mukaan terveydenhuollon ammattilaisilla on hyvät digiosaamisen taidot sekä myönteiset asenteet sähköisten palveluiden käyttöön. Esimiesten sitoutuminen ja heiltä saatu tuki ovat merkittävässä roolissa sähköisten palvelujen kehittämiseen liittyvien muutosten onnistumisessa ja tulokset osoittivat terveydenhuollon ammattilaisten kokevan esimiesten sitoutuvan sähköisten palveluiden kehittämiseen sekä tukevan niiden käytössä. Vaikka terveydenhuollon ammattilaiset käyttävätkin päivittäin jossain määrin sähköisiä palveluita, he eivät saa riittävästi niiden käyttöön koulutusta. Terveydenhuollon ammattilaisten erilaiset osaamistarpeet edellyttävät räätälöityä koulutusta ja perehdytystä sähköisten palvelujen käyttöönotossa sekä kehittämisessä.

Sähköisten palveluiden kehittäminen tarvitsee koko organisaation yhteisen vision ja toimintamallin, joiden avulla vahvistetaan myönteisiä näkemyksiä sähköisten palveluiden hyödyistä oman työn tukena. Sähköisten palveluiden riittävä käytön resurssointi on työn hallintaa lisäävä tekijä, johon vaikuttaminen on koko organisaatiota koskeva kehittämishaaste. Sähköisten palveluiden kehittäminen ei välttämättä tarkoita uusien palveluiden tuomista terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön, vaan tärkeää on kehittää myös jo käytössä olevia palveluita. Terveydenhuollon ammattilaisten osallisuuden vahvistaminen on sähköisten palvelujen käyttöönotossa ja kehittämisessä tarpeellista. Monialaisesti suunniteltu digiagenda ja visio palveluiden tuottamisesta tarjoaa yhdenmukaiset menetelmät terveydenhuollon ammattilaisen työn tueksi.

Artikkeli perustuu opinnäytetyöhön:

Herukka, A. & Tuohimaa, T. 2020. Digitaaliset palvelut avoterveydenhuollossa: Kyselytutkimus ja toiminnallinen työpaja Oulun kaupungin terveydenhuoltohenkilöstölle. Oulun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Oulu. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202002062114>

Lähteet

1. [^]Alasoini, T. 2015. Digitalisaatio muuttaa työtä – millaista työelämää uudistavaa innovaatiopolitiikkaa tarvitaan? Työpoliittinen aikakauskirja 2/2015. Työ- ja elinkeinoministeriö. Hakupäivä 13.9.2020. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74854/tak22015.pdf>
2. [^]Ahonen, O., Kouri, P., Liljamo, P., Granqvist, H., Junttila, K., Kinnunen, U-M., Kuurne, S., Numminen, J., Salanterä, S. & Saranto, K. 2015. Sairaanhoidajaliiton sähköisten terveyspalvelujen strategia vuosille 2015–2020. Hakupäivä 13.9.2020. https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2019/10/SA%CC%88HKO%CC%88ISET_TERVPALV_STRATEGIA.pdf
3. [^]Hyppönen, H., Pentala-Nikulainen, O. & Aalto, A-M. 2018. Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköinen asiointi 2017. Kansalaisten kokemukset ja tarpeet. Raportti 3/2018. Helsinki: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy. Hakupäivä 13.9.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-103-4>
4. [^]World Health Organization. 2012. National eHealth Strategy Toolkit. Hakupäivä13.9.2020. <https://www.who.int/ehealth/publications/overview.pdf?ua=1>
5. [^] ^{abc}Jauhiainen, A., Sihvo, P. & Ikonen, H. 2015. Terveydenhuollon henkilöstön osaaminen ja valmiudet ottaa käyttöön sähköiset terveyspalvelut. Teoksessa Jauhiainen A. & Sihvo P. (toim.) Sähköiset terveyspalvelut asiakkaiden käyttöön terveydenhuollossa – Teoriasta käytäntöön. Hakupäivä 13.9.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-153-9>
6. [^] ^{abc}Konttila, J., Siira, H., Kyngäs, H., Lahtinen, M., Elo, S., Kääriäinen, M., Kaakinen, P., Oikarinen, A., Yamakawa, M., Fukui, S., Utsumi, M., Higami, Y., Higuchi, A. & Mikkonen, K. 2018.

- Healthcare professionals' competence in digitalisation: A systematic review. Hakupäivä 13.9.2020. <https://doi.org/10.1111/jocn.14710>
7. ^[ab](#)Pirinen, H. 2014. Esimies muutoksen johtajana. Print Best. Viro.
 8. ^[ab](#)Luch, M. 2011. Healthcare professionals' organisational barriers to health information technologies — A literature review. International Journal of Medical Informatics 80 (12), 849–862. Hakupäivä 13.1.2021. <https://doi.org/10.1016/j.ijmedinf.2011.09.005>
 9. ^[ab](#)Marquis, B.L. & Huston, C.J. 2012. Leadership roles and management functions in nursing: Theory and application. Lippincott Williams & Wilkins.
 10. ^[Wenzel, T. & Linde-Leimer, K. \(toim.\)](#) 2014. Resilience – a key skills for education and job. Käyttäjänopas. Hakupäivä 13.9. 2020. http://www.resilience-project.eu/fileadmin/documents/Guidelines_fi_2014.pdf
 11. ^[abcde](#)Herukka, A. & Tuohimaa, T. 2020. Digitaaliset palvelut avoterveydenhuollossa: Kyselytutkimus ja toiminnallinen työpaja Oulun kaupungin terveydenhuoltohenkilöstölle. Oulun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202002062114>
 12. ^[Tutkimuseettinen neuvottelukunta.](#) 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. Helsinki. Hakupäivä 13.9.2020. https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf
 13. ^[Heikkilä, A., Hupli, M. & Leino-Kilpi, H.](#) 2008. Verkkokysely tutkimusaineiston keruumenetelmänä. Hoitotiede 20 (2), 101–110.
 14. ^[Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J. & Anderson, R.E.](#) 2010. Multivariate Data Analysis: A Global Perspective. 7th Ed. Upper Saddle River, Pearson Education.
 15. ^[ab](#)Brewster, L., Mountain, B.W., Kelly, C. & Hawley, M. 2013. Factors affecting frontline staff acceptance of telehealth technologies: a mixed-method systematic review. Journal of Advanced Nursing 70 (1), 21–33. Hakupäivä 13.1.2021. <https://doi.org/10.1111/jan.12196>
 16. ^[ab](#)Ross, J., Stevenson, F., Lau, R. & Murray, E. 2016. Factors that influence the implementation of ehealth: a systematic review of systematic reviews (an update). Implementation Science 11 (146). Hakupäivä 13.9.2020. <https://doi.org/10.1186/s13012-016-0510-7>
 17. ^[ab](#)Vartiainen, P., Raisio, H. & Lundström, N. 2016. Kompleksisuuden johtaminen – kohti uutta ymmärrystä. Teoksessa A. Syväjärvi & V. Pietiläinen (toim.) Inhimillinen ja tehokas sosiaali- ja terveysjohtaminen. Suomen Yliopistopaino, 227–268.
 18. ^[Sihvo, P., Jauhiainen, A. & Ikonen, H.](#) 2014. Terveydenhuollon henkilöstön osaaminen ja valmiudet ottaa käyttöön sähköiset terveyspalvelut. Teoksessa Jauhiainen A. & Sihvo P. (toim.) Sähköiset terveyspalvelut asiakkaiden käyttöön terveydenhuollossa – Teoriasta käytäntöön. Hakupäivä 13.9.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-153-9>

Kuvalähteet

1. ^[KUVIO 1.](#) Terveydenhuollon ammattilaisten sähköisten palveluiden käytön edellytykset. Herukka, A. & Tuohimaa, T. 2020. Digitaaliset palvelut avoterveydenhuollossa: Kyselytutkimus ja toiminnallinen työpaja Oulun kaupungin terveydenhuoltohenkilöstölle. Oulun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Hakupäivä 29.1.2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202002062114>

Metatiedot

Nimeke: Terveydenhuollon ammattilaiset sähköisten palveluiden käyttäjinä ja kehittäjinä

Tekijä: Herukka Anna; Tuohimaa Tanja; Kiviniemi Liisa; Koivunen Kirsi

Aihe, asiasanat: kehittäminen, kyselytutkimus, laatu, osaaminen, sähköiset palvelut, terveydenhuolto, terveyspalvelut

Tiivistelmä: Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvailla avoterveydenhuollossa työskentelevän terveydenhuollon ammattilaisten kokemuksia sähköisistä terveyspalveluista, niiden kehittämisestä ja terveydenhuollon ammattilaisten sähköisten palvelujen käytön osaamista.

Aineisto ja menetelmät: Tutkimus oli poikkileikkaustutkimus, jonka aineisto kerättiin sähköisellä kyselyllä. Kvantitatiivinen aineisto analysoitiin tilastollisin menetelmin ja laadullinen aineisto analysoitiin sisällönanalyysimenetelmää käyttäen.

Tulokset: Terveydenhuollon ammattilaisten digiosaamisen taidot olivat hyvät. Tulosten mukaan nuoret ja lyhyen työuran omaavat terveydenhuollon ammattilaiset saivat vähiten tukea ja ohjausta sähköisten palvelujen

käyttöön. Sähköisten palvelujen käyttöä hidastivat riittämätön koulutus ja resurssointi. Terveydenhuollon ammattilaiset eivät olleet mukana sähköisten palvelujen suunnittelussa.

Päätelmät: Terveydenhuollon ammattilaisten erilaiset osaamistarpeet edellyttävät räätälöityä koulutusta ja perehdytystä sähköisten palvelujen käyttöönotossa ja kehittämisessä. Lisäksi tarvitaan koko organisaation yhteinen visio ja toimintamalli. Terveydenhuollon ammattilaisten osallisuuden vahvistaminen sekä esimiesten sitoutuminen ja heiltä saatu tuki ovat tärkeitä sähköisten palvelujen kehittämisen onnistumisessa.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2021-02-26

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe202101293289>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Herukka, A., Tuohimaa, T., Kiviniemi, L. & Koivunen, K. 2021. Terveydenhuollon ammattilaiset sähköisten palveluiden käyttäjinä ja kehittäjinä. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 13. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe202101293289>.